

УТВЪРДИЛ:...../П/.....
ТАЛИНА БЕЛЯКОВА
Директор

ПРОГРАМА ЗА ОБХВАЩАНЕ И ЗАДЪРЖАНЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА НА ДЕЦА ОТ ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

Настоящата програма и мерките са създадени на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и Постановление № 100 от 08.06.2018г. на МС за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Заповед №РД09352/28.06.2021г. на кмета на общината и решение на Общински съвет Червен бряг за 4г. деца .

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално – икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на програмата са:

- Закон за предучилищното и училищно образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2021 – 2030 г.
- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхвата и задържането в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 -2020г./, ранното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

Ненавременния обхват на деца от предучилищна възраст, наложи създаването и въвеждането на единен Механизъм за съвместна работа по обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с Решение №373 /05.07.2017г. от МС.

Отпадането от образователната система на ниво детска градина води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното отпадналите деца и техните семейства и върху цялостното социално – икономическо развитие на страната.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ НА ДЕЦА ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА :

Причините за отпадане са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, необхванато, застрашено от отпадане или вече отпаднало от детска градина.

Отпадането на деца от групите за задължително обучение е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията за учене, в обществените отношения и не на последно място и в педагогическата колегия.

Причините за необхванати и напуснали образователната система деца, могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

- Социално-икономически причини - ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве, поради задължение да гледа по – малкия си брат/сестра, използване на детето като трудов ресурс
- Етнокултурни причини - по – ниска ценност на образованието, по ранното встъпване в брак и др., слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава детска градина , затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения с деца и др.;
- Институционални причини - като такива могат да квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на образователната система от децата и др.;
- Психологически причини - неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение
- Причини, свързани със здравния статус: отказ на родители да извършат задължителните имунизации и реимунизации на децата си, съгласно Наредба №15/12.05.2005г. за имунизациите в Република България

- В ДГ “Пролет“ деца застрашени от отпадане са основно тези, които имат безпричинни отсъствия. Те са деца от семейства с по-ниски доходи, затруднени да плащат таксите и за които образованието не е приоритет. С изключение на 2 деца са обхванати са всички деца, подлежащи на задължително обучение и това се дължи на последователната политика на образователната институция подчинена на принципите за: обратна връзка с институции, родители и учители; идентифициране на рисковите фактори – доклади, анализи на учителите в задължителните групи.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
2. Подобрени резултати от учебно- възпитателната работа и личностна подкрепа на всяко дете.

Политиките и мерките, които ДГ “Пролет“ предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки, като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете. Акцентира се върху силните страни на всяко дете, което подпомага личностното му развитие. Политики и мерки в ДГ “Пролет“ , произтичащи от:

Семейни и социални причини:

1. Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на детска градина, поради страх от социална изолация, по – ниска самооценка, невъзможност към адаптиране към учебния процес и останалите деца.

Мерки: Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата в адаптационния период, децата от ромски произход, както и изоставени от семейства, заминали за чужбина, деца с един родител, деца с разведени родители.

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставане на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата и трудовата социална обстановка.

Мерки: Ежеседмични контакти от учителите по групи с родителите/настойниците на децата, сътрудничество с Отделите за закрила на детето и други институции при нужда.

3. Недостатъчна образованост на родителите и липса на контрол върху цялостното развитие на детето.

Мерки: Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване целодневната организация в ДГ, провеждане на срещи на тези родители с ръководство, мотивиране, консултиране и приобщаване .

4. Чести конфликти между агресивни родители, negliжиране и насилие над детето – побой, домашно насилие, развод и др.

Мерки: Сътрудничество с „Отдела за закрила на детето” и други институции.

5. Социално слаби семейства .

Мерки: Оказване на социална помощ -има осигурени безплатни учебни помагала, безплатна закуска, плодове и мляко.

Други по – важни мерки и дейности, залегнали в програмата на ДГ “Пролет“ за превенция на отпадане от детска градина са:

1.1 Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на децата;

-Изготвяне на база данни от учителите на задължителните групи, в чиито групи има деца от рискови слоеве.

- Обобщаване всяка седмица на информацията за отсъствията на децата и за изясняване причините за отсъствията.

1.2 Подпомагане адаптирането на децата .

1.3 Развитие на детската общност – превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

1.4 Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно отпадане от ДГ.

1.5 По – голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, електронни уроци, онагледяване, практическа насоченост.

1.6 Индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава / наставничество /.

1.7 Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. В зависимост от оценката на индивидуалните потребности от екипа за подкрепа за личностно развитие. Екипът включва –учителите по групи и специалисти.

1.8 Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с ръководството на детската градина.

1.9 Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане“, отдел за закрила на детето, Дирекция „ Хуманитарни дейности“ – община Червен бряг, др.

1.10 Отчет на дейностите и мерките по програмата.

Дейности и срокове по обхващане и задържане на деца в задължителна предучилищна възраст в детската градина

- В срок до 30.04 от служба „ГРАО“ да бъде иззета информация за подлежащите на задължителна подготовка деца на територията на общината

Отг: Директор

- До 10.09 да се изготвят списъци на деца, които са посещавали ДГ през миналата учебна година, но незаписани в настоящата, причини за отпадането им.

Отг: Директор

- Учителите в групите за задължителна подготовка , съвместно с екипите по райони, посещават домовете на незаписаните за текущата година и провеждат разговори с родителите. Ако дете, подлежащо на задължително обучение не е открито на постоянен или настоящ адрес се изготвя списък, който се предоставя на директора на ДГ и на РУО.

Отг: Екипите за обхват

- Ежемесечно, до 5 число, учителите в групите за задължителна подготовка предоставят информация за предходния месец за неосигурено присъствие на деца за повече от 3 дни по неуважителни причини, с цел налагане на наказания на родителите по чл. 374 от ЗПУО.

Отг : Директорът и учители от ЗПП

Настоящата програма е приета на ПС №1/14.09.2023г.